

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 29/2016
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΣΤ΄ ΤΜΗΜΑ
Συνεδρίαση της 16^{ης} Φεβρουαρίου 2016

Σύνθεση

Πρόεδρος : Ιωάννης – Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Μέλη : Ιωάννης Διονυσόπουλος, Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Βασιλική Τύρου, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Γεώργιος Ανδρέου, Ευαγγελία Σκαλτσά, Παναγιώτα – Ελευθερία Δασκαλέα – Ασημακοπούλου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής : Θεόδωρος Αν. Ράπτης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος : Το έγγραφο με αριθμό πρωτ. Φ. 894/1/133602/5-8-2015 του ΥΠ.ΕΘ.Α. / Γενική Δνση Οικ. Σχεδιασμού / Δνση Οικονομικού .

Περίληψη Ερωτήματος : Εάν για την αποδοχή των πάσης φύσεως δωρεών υπέρ των Ενόπλων Δυνάμεων, αρμόδια είναι η Επιτροπή του άρθρου 16 του ν. 2641/1998 (Α΄211) καθώς και οι Υπηρεσίες και φορείς εποπτείας του ΥΠ.ΕΘ.Α. ή ο Υπουργός Οικονομικών, σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4182/2013 (Α΄ 185).

*****

Επί του ως άνω Ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Στ΄), γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Από το υποβαλλόμενο ερώτημα και τα έγγραφα που το συνοδεύουν προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό :

1. Με την απόφαση με αριθμό Φ. 408/9/136225/4-10-1974 του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, ορίσθηκε ότι δικαίωμα αποδοχής των δωρεών, υπέρ των Ενόπλων Δυνάμεων, έχουν συγκεκριμένοι Σχηματισμοί,, ανά Κλάδο καθώς και

τα οικεία Αρχηγεία. Στη συνέχεια, με την απόφαση με αριθμό Φ. 894 /3/ 379609 /14-12-2005 του Υφυπουργού Εθνικής Άμυνας, ανακαθορίστηκαν οι Σχηματισμοί ανά Κλάδο που έχουν δικαίωμα αποδοχής δωρεών και καταργήθηκε η προηγούμενη Υπουργική Απόφαση του 1974.

2. Με το άρθρο 16 του ν. 2641/1998 (Α'211) συστήθηκε Επιτροπή , με την επωνυμία « Εθνική Επιτροπή Εξοπλισμών Ενόπλων Δυνάμεων (Ε.Ε.Ε.Ε.Δ.)», με σκοπό τη συγκέντρωση και διαχείριση των κάθε είδους χρηματικών προσφορών προς τις Ένοπλες Δυνάμεις. Η Επιτροπή αυτή όμως ουδέποτε λειτούργησε, με αποτέλεσμα να παραμένουν ανεκμετάλλευτες και ανενεργές, δωρεές , υπέρ των εξοπλιστικών προγραμμάτων της Χώρας.

3. Με το έγγραφο με αριθμό Φ. 894/14/72877/7-10-1999 της ερωτώσας υπηρεσίας, διευκρινίστηκε στα Γενικά Επιτελεία ότι η Επιτροπή του άρθρου 16 του ν. 2641/1998, έχει αρμοδιότητα μόνο για δωρεές που αφορούν τα εξοπλιστικά προγράμματα και επομένως για τις λοιπές δωρεές, αρμοδιότητα έχουν οι Κλάδοι των Ενόπλων Δυνάμεων και οι συγκεκριμένοι Σχηματισμοί.

4. Με το άρθρο 3 του ν. 4182/2013 (Α'185) ορίστηκε ότι, αρμόδιος για την αποδοχή των πάσης φύσεως δωρεών υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου είναι ο Υπουργός των Οικονομικών, ενώ στο άρθρο 82 παρ. 3 διευκρινίστηκε ότι, οι συγκεκριμένες διατάξεις εφαρμόζονται και σε δωρεές για τις οποίες αρμόδια αρχή είναι άλλη, πλην του Υπουργού Οικονομικών. Τέλος, στην παράγραφο 8 του ίδιου άρθρου, οι διατάξεις του ν. 2641/1998 δεν περιλαμβάνονται στις καταργούμενες με το ν. 4182/2013 .

5. Το Υπουργείο Οικονομικών / Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας και Κοινωνικών Περιουσιών, με το έγγραφο του με αριθμό 239/31-12-2015, διευκρινίζει ότι, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 3 του ν. 4182/2013, ο Υπουργός Οικονομικών αποδέχεται όλες τις δωρεές υπέρ του Δημοσίου, ακόμη και αν αυτές περιέχουν όρο και για το σύνολο των φορέων του Δημοσίου Τομέα.

Νομοθετικό Πλαίσιο

6. Στο άρθρο 16 του ν. 2641/1998 (Α' 211), ορίζονται τα εξής :

«1. Συνιστάται Επιτροπή με την επωνυμία "Εθνική Επιτροπή Εξοπλισμών Ενόπλων Δυνάμεων" (Ε.Ε.Ε.Ε.Δ.) και έδρα την Αθήνα. 2. Σκοπός της Επιτροπής είναι η συγκέντρωση, διαχείριση και καταμερισμός στις Ένοπλες

ΓΧ

Δυνάμεις κάθε είδους προσφοράς σε χρήματα, κινητές αξίες και ακίνητα, οι οποίες γίνονται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, ημεδαπά ή αλλοδαπά. 3. Η Επιτροπή συγκροτείται από τον Πρωθυπουργό και αποτελείται από : α. Τον Πρόεδρο της Βουλής. β. Τον αρχηγό του πρώτου σε δύναμη κόμματος της Βουλής ή, αν είναι Πρωθυπουργός, από εκπρόσωπο του. γ. Τον αρχηγό της αξιωματικής αντιπολίτευσης, δ. Τους αρχηγούς των λοιπών κομμάτων της Βουλής. ε. Τους Υπουργούς Εθνικής Άμυνας, Εξωτερικών, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών. στ. Εκπρόσωπο της Ελληνικής Ορθόδοξης Εκκλησίας. ζ. Τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού (Σ.Α.Ε.). η. Τον Πρόεδρο της Ένωσης Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδας (Ε.Ν.Α.Ε.). ι. Τους Προέδρους ή εκπρόσωπο τους της Γ.Σ.Ε.Ε., Γ.Ε.Σ.Α.Σ.Ε., Α.Δ.Ε.Δ.Υ., Σ.Ε.Β., της Κεντρικής Ένωσης των Επιμελητηρίων Ελλάδος, των επιμελητηρίων με πανελλαδική οργάνωση και εκπροσώπηση, της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών, της Ένωσης Εφοπλιστών, της ΕΣΗΕΑ, της ΕΣΗΕΜΘ, της ΕΙΗΕΑ, της ΕΙΕΤ, της ΕΦΕΕ και της ΕΣΕΕ. 4. Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται κατά πλειοψηφία. 5. Η Επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται τα 3/5 τουλάχιστον των μελών της. Σε κάθε περίπτωση απαιτείται η παρουσία του Υπουργού Εθνικής Άμυνας. 6. Η συμμετοχή στην Επιτροπή είναι τιμητική και άμισθη. 7. Οι πόροι - περιουσία της Επιτροπής προέρχονται από την προσφορά όσων αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου και αποτελείται από : α. Δωρεές σε χρήματα και κινητές αξίες. β. Δωρεές ακινήτων, κληρονομίες και κληροδοτήματα, γ. Τόκους κεφαλαίων της Επιτροπής. δ. Ποσά από εκποίηση ή μισθώσεις ακινήτων. ε. Δωρεές προς τα Γενικά Επιτελεία των Ενόπλων Δυνάμεων ή άλλες υπηρεσίες ή οργανισμούς του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. στ. Τυχόν επιχορήγηση από το κράτος. ζ. Ποσά από διάφορες εκδηλώσεις, ειδικά λαχεία. 8. Πάσης φύσεως δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες ή κληροδοτήματα γίνονται δεκτές με απόφαση της Επιτροπής. 9. Οι πόροι - περιουσία της Επιτροπής διατίθενται αποκλειστικά και μόνο για την ενίσχυση των Ενόπλων Δυνάμεων, με σκοπό την προμήθεια αποκλειστικά εξοπλισμών που καθορίζονται στο εξοπλιστικό πρόγραμμα των Ενόπλων Δυνάμεων. 10. Η Επιτροπή χρηματοδοτείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό μόνο για τα λειτουργικά της έξοδα, που εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας-Εθνική Επιτροπή Εξοπλισμών Ενόπλων Δυνάμεων, με την

επιφύλαξη της παρ. 7 περ. στ' του παρόντος άρθρου. 11. Τα μέχρι την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού προσφερθέντα ποσά, για τους σκοπούς για τους οποίους συνιστάται η Επιτροπή, μεταφέρονται σε λογαριασμό Ελληνικού Τραπεζικού Ιδρύματος και αποτελούν εφεξής πόρους της Επιτροπής. 12. Κάθε λεπτομέρεια που αφορά στην οργάνωση και λειτουργία της Επιτροπής ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και, εφόσον απαιτείται, του εκάστοτε αρμόδιου υπουργού».

7. Στις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 3, 32, 82 και 102 του ν. 4182/2013 «Κώδικας Κοινωφελών Περιουσιών και Σχολαζουσών Κληρονομιών και λοιπές διατάξεις» (Α' 185) ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 1. « Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κώδικα , νοούνται ως: 1. «Κοινωφελής περιουσία»: το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων που διατίθενται με κληρονομία, κληροδοσία ή δωρεά υπέρ του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή για κοινωφελή σκοπό. Ως «κοινωφελής περιουσία» νοείται επίσης και το νομικό πρόσωπο που τα διαχειρίζεται και εκπροσωπεί, εφόσον υπάρχει. Οι όροι «κοινωφελής περιουσία», «περιουσία» και «εθνικό κληροδότημα» ταυτίζονται . 2. «Συστατική πράξη»: η διαθήκη ή η πράξη δωρεάς, με την οποία καταλείπεται νόμιμα περιουσία κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου. 3.«Κοινωφελής σκοπός»: κάθε εθνικός, θρησκευτικός, φιλανθρωπικός, εκπαιδευτικός πολιτιστικός και γενικά επωφελής για την κοινωνία, εν όλω ή εν μέρει, σκοπός. 4.«Αρμόδια αρχή»: είναι ο Υπουργός Οικονομικών και ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2, οι οποίοι ασκούν αρμοδιότητες δια των οικείων Διευθύνσεων. 5. «Συμβούλιο»: το συλλογικό όργανο με την ονομασία Συμβούλιο Κοινωφελών Περιουσιών που γνωμοδοτεί προς την αρμόδια αρχή, συγκροτείται κατά τα άρθρα 6 και 8 και έχει τις αρμοδιότητες του άρθρου 7...».

Άρθρο 2. Υποχρεώσεις Δημοσίου – Αρμοδιότητες.

1.....2.....

3. «Αρμοδιότητα του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης υφίσταται, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 και τυχόν ειδικών διατάξεων, στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) Όταν ο σκοπός της περιουσίας εκπληρώνεται κατά κύριο λόγο μέσα στα όρια μιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ανεξαρτήτως του τόπου όπου βρίσκεται η περιουσία. Τυχόν

επικουρικοί σκοποί δεν επηρεάζουν την αρμοδιότητα. β) Όταν δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής η προηγούμενη περίπτωση και η περιουσία βρίσκεται κατά το μεγαλύτερο μέρος της μέσα στα όρια μιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. γ) Όταν πρόκειται για σχολάζουσα κληρονομία της οποίας τα ακίνητα περιλαμβάνονται στα όρια μιας και μόνης Αποκεντρωμένης Διοίκησης.....».

4. « Στις υπόλοιπες περιπτώσεις αρμόδιος είναι ο Υπουργός Οικονομικών.....».

Άρθρο 3. (όπως αναδιατυπώθηκε με την παράγραφο 2 του αρ. 32 του ν. 4223/2013 – Α'287) : Αποδοχή περιουσιών υπέρ του Δημοσίου. «1. Τις περιουσίες υπέρ του Δημοσίου αποδέχεται ή αποποιείται ο Υπουργός Οικονομικών. Όταν έχει προηγηθεί εκκαθάριση, η σχετική απόφαση εκδίδεται μετά την υποβολή της έκθεσης του εκκαθαριστή ή του προϊσταμένου Δ.Ο.Υ. ή του προξένου, στις περιπτώσεις που η εκκαθάριση ενεργείται από τα όργανα αυτά. Περίληψη της πράξης αποδοχής ή αποποίησης, που περιλαμβάνει κατά το δυνατόν λεπτομερή και ακριβή περιγραφή των περιουσιακών στοιχείων, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η πράξη αποδοχής επέχει, μετά τη δημοσίευσή της, θέση κληρονομητηρίου υπέρ του Δημοσίου κατά τις διατάξεις 1956, 1962 και 1963 ΑΚ. Η μεταβίβαση των κινητών περιουσιακών στοιχείων επέρχεται αυτοδικαίως με την έκδοση της πράξης αποδοχής και των ακινήτων με την μεταγραφή της κατ' άρθρο 1192 του Αστικού Κώδικα».

Κεφάλαιο Δ' Εκκαθάριση περιουσιών προς το Δημόσιο χωρίς όρο.

Άρθρο 32 . Περιουσίες υπέρ των Ενόπλων Δυνάμεων .

«Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται και για τις περιουσίες που καταλείπονται χωρίς όρο στο Ταμείο Εθνικής Άμυνας στο Ταμείο Εθνικού Στόλου και στο Ταμείο Αεροπορικής Άμυνας, στα οποία αποδίδεται το προϊόν της εκκαθάρισης».

Άρθρο 82 . Μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις .

.....3. «Αν δεν ορίζεται αλλιώς, οι διατάξεις του παρόντος Κώδικα εφαρμόζονται και σε περιουσίες για τις οποίες αρμόδια αρχή είναι άλλη, πλην του Υπουργού Οικονομικών και του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης.....».

.....8. Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στις λοιπές διατάξεις του παρόντος Κώδικα , από την έναρξη ισχύος αυτού, καταργούνται: α) ο α.ν. 2039/1939 (Α'455), β) το ν.δ. 430/1970 (Α'25), γ) ο ν. 455/1976 (Α' 277), δ) το β.δ. 18.9-20.10/1947 (Α'223), ε) τα άρθρα 1865, 1866 εδάφιο δεύτερο και 1869 του Αστικού Κώδικα, στ) Κάθε γενική ή ειδική διάταξη, η οποία αφορά θέματα, που ρυθμίζονται από αυτόν ή αντίκεινται στις διατάξεις του». Άρθρο 102 Έναρξη ισχύος . « Η ισχύς των άρθρων 1 έως 82 αρχίζει δύο μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος Κώδικα στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.....».

8. Στην αιτιολογική έκθεση του ν. 4182/2013, αναφέρονται τα εξής: «Η αποτελεσματική διαχείριση και εποπτεία των περιουσιών που καταλείπονται για την εκτέλεση κοινωφελών σκοπών είναι ζήτημα μέγιστης εθνικής σημασίας τόσο από ηθικής πλευράς , ώστε να τιμάται ο ευεργέτης και να ενισχύεται θετικά η κοινωνική συνείδηση στο δρόμο της ευεργεσίας , όσο και από κοινωνικής πλευράς, ώστε να επιτελούνται οι κοινωφελείς σκοποί και να υποβοηθείται η κοινωνική αποστολή του κράτους. Ωστόσο το υφιστάμενο πλαίσιο διαχείρισης, αξιοποίησης και εποπτείας των κοινωφελών περιουσιών παρουσιάζει ελλείψεις , οι όποιες έχουν οδηγήσει σε σοβαρό προβληματισμό όσον αφορά την καταλληλότητα και αποτελεσματικότητα του.... Είναι γεγονός ότι ο α.ν. 2039/1939 απηχεί τη νομική και οικονομική πραγματικότητα προηγούμενων δεκαετιών και συνιστά ένα βαρύ γραφειοκρατικό πλέγμα που δεν συνάδει με την επιταγή εξυπηρέτησης του κοινωφελούς σκοπού υπέρ του οποίου ετάχθη η περιουσία..... Επιχειρεί η θεσμοθέτηση συστηματικά ενιαίου νομικού πλαισίου για τις κοινωφελείς περιουσίες καταργώντας και τη θεσμοθετημένη, εκ παραλλήλου προς τον α.ν. 2039/1939, πανσπερμία διατάξεων».

9. Ειδικότερα, η αιτιολογική έκθεση για το αναδιατυπωθέν άρθρο 3, αναφέρει τα εξής:

« Με το άρθρο 3 τίθενται οι γενικοί κανόνες για την αποδοχή ή αποποίηση κληρονομιών που καταλείπονται στο Δημόσιο, σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες του Αστικού Κώδικα (τους οποίους συμπληρώνουν οι διατάξεις του άρθρου 3 και κατ' αντιστοιχία προς τις ρυθμίσεις του προϊσχύσαντος Ν.

2039/39 . Η παρ. 1 αναφέρεται στην αποδοχή των περιουσιών υπέρ του Δημοσίου από τον Υπουργό Οικονομικών και στη δημοσιότητα της σχετικής απόφασης περί αποδοχής ή αποποίησης . Σημειώνεται εν προκειμένω ότι γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Κοινοφελών Περιουσιών απαιτείται μόνο στις περιπτώσεις που η αξία της περιουσίας υπερβαίνει τις 100.000 ευρώ κινητής ή ακίνητης (παρ. 1 του άρθρου 3 σε συνδυασμό με το άρθρο 7)».

10. Για δε το άρθρο 82 αναφέρει ότι : «....Οι διατάξεις του παρόντος κώδικα εφαρμόζονται και σε περιουσίες των οποίων η εποπτεία ασκείται από άλλη αρχή , πλην αυτών που αναφέρονται στο άρθρο 2..... Ειδικές διατάξεις σχετικά με την εποπτεία δεν τίγονται .... Καταργούνται γενικές και ειδικές διατάξεις που αφορούν θέματα που ρυθμίζονται από τον Κώδικα ή αντίκεινται στις διατάξεις του.....».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό , μεταξύ τους, λαμβάνοντας υπόψη και το εν γένει νομικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται και που αποτελεί το νέο Κώδικα Κοινοφελών Περιουσιών και Σχολαζουσών Κληρονομιών δηλ. το σύνολο των διατάξεων που ρυθμίζουν σε νέα βάση τα θέματα αυτά και συνεκτιμώντας και τον επιδιωκόμενο από τον νομοθέτη σκοπο, συνάγονται τα ακόλουθα:

11. Από την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του ν. 4182/2013 (11-11-2013), αρμόδιος για την αποδοχή των πάσης φύσεως δωρεών, υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, είναι ο Υπουργός Οικονομικών, καταργούμενης κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης που αντιμετωπίζει το ζήτημα αυτό, κατά διαφορετικό τρόπο. Το συμπέρασμα αυτό προκύπτει, όχι μόνον από τη ρητή διατύπωση των σχετικών διατάξεων του νόμου και τη γραμματική ερμηνεία αυτών, αλλά και από την τελεολογική ερμηνεία τους. Πράγματι, όπως αναφέρεται στη προαναφερόμενη αιτιολογική έκθεση, ο νομοθέτης αναγνωρίζοντας ότι η αποτελεσματική διαχείριση και εποπτεία των περιουσιών (όπως π.χ. δωρεών) που καταλείπονται για την εκτέλεση κοινοφελών σκοπών, είναι μεγίστης εθνικής σημασίας και ότι η μέχρι τώρα διαχείρισή τους ήταν πλημμελής, λόγω πληθώρας διατάξεων και γραφειοκρατικών διαδικασιών, θέλησε να αναθέσει πλέον στον Υπουργό Οικονομικών, την αρμοδιότητα της αποδοχής και

αποποίησης όλων, γενικά, των δωρεών που συστήνονται με ή χωρίς «τρόπο» υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, αλλά και υπέρ του συνόλου των φορέων, που εντάσσονται στο Δημόσιο Τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται στο Μητρώο Υπηρεσιών και Φορέων της Ελληνικής Διοίκησης, που τηρείται στο Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

12. Τα παραπάνω, για την ταυτότητα του λόγου, ισχύουν και για τις δωρεές που συστήνονται υπέρ των Ενόπλων Δυνάμεων, διά των υπηρεσιών του ΥΠ.ΕΘ.Α. και των νομικών προσώπων που εποπτεύονται απ' αυτό. Τέτοια υπηρεσία αποτελεί π.χ. και το Ταμείο Εθνικού Στόλου (Τ.Ε.Σ.) που έχει κριθεί ότι είναι αποκεντρωμένη δημόσια υπηρεσία του ΥΠ.ΕΘ.Α. (ΣΤΕ 4242/2005) με δυνατότητα όμως διατήρησης και αυτοτελούς διαχείρισης της περιουσίας της, για την εκπλήρωση των ειδικών σκοπών που επιτελεί (Ολ. Ν.Σ.Κ. 85/2010), ενώ εποπτευόμενα νομικά πρόσωπα σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 2292/1995 (Α' 35) είναι, μεταξύ άλλων, το Ταμείο Εθνικής Άμυνας (Τ.ΕΘ.Α.) και το Ταμείο Αεροπορικής Άμυνας (Τ.Α.Α.) που περιλαμβάνονται, όπως και το ΤΕΣ, στο Μητρώο Υπηρεσιών και Φορέων και άρα εντάσσονται στην έννοια του δημοσίου τομέα, όπως αυτή προσδιορίζεται στο άρθρο 51 παρ. 1 , εδ. α' και β' του ν. 1892/1990 (Α' 101) , όπως το εδ. β' ισχύει με τη παράγραφο 6 του αρ. 3 του ν. 3229/2004 (Α' 38).

13. Διαφοροποίηση προβλέπεται μόνον στο στάδιο της εκκαθάρισης σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν. 4182/2013 καθ' όσον, οι μεν δωρεές που συστήνονται χωρίς όρο, υπέρ των ανωτέρω προσώπων, εκκαθαρίζονται από το Υπουργείο Οικονομικών και το προϊόν της εκκαθάρισης αποδίδεται σ' αυτά, οι δε δωρεές που συστήνονται με όρο, εκκαθαρίζονται από τις υπηρεσίες των προσώπων αυτών, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

14. Κατά συνέπεια, σε κάθε περίπτωση, όλες οι δωρεές που συστήνονται υπέρ των Ενόπλων Δυνάμεων και των παραπάνω νομικών προσώπων και του Τ.Ε.Σ. για τις ανάγκες αυτών, υπάγονται ως προς την αποδοχή ή αποποίηση στην αρμοδιότητα του Υπουργού Οικονομικών , τυχόν δε εξαίρεσή τους από τον γενικό αυτό κανόνα και αποδοχής των δωρεών αυτών, από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, μετά από εισήγηση των διοικήσεών τους, θα οδηγούσε στη διάσπαση του ενιαίου συστήματος αποδοχής ή αποποίησης των πάσης φύσης δωρεών και στην αποδοχή της χρονοβόρας, γραφειοκρατικής και μη

ΓΧ

συστημικής πρακτικής που ίσχυε μέχρι την ψήφιση του νέου Κώδικα και που ο νομοθέτης θέλησε να μεταβάλει ριζικά. Άρα δωρεές που συστήνονται γενικά υπέρ των ενόπλων δυνάμεων, γίνονται αποδεκτές από τον Υπουργό Οικονομικών, όπως και οι δωρεές που συστήνονται ειδικά υπέρ νομικών προσώπων και υπηρεσιών, που εποπτεύονται από το ΥΠ.ΕΘ.Α., και καταλήγουν και πάλι στις ένοπλες δυνάμεις. Άλλωστε, αν ο νομοθέτης ήθελε διαφορετικό φορέα αποδοχής των δωρεών προς τα πρόσωπα αυτά, πλην του Υπουργείου Οικονομικών, θα το όριζε ρητά, όπως το όρισε, στο θέμα της εκκαθάρισης (άρθρο 32 ν. 4182/2013).

15. Επισημαίνεται τέλος, ότι το γεγονός της μη ρητής αναφοράς, στο άρθρο 82 του ν. 4182/2013, στις καταργούμενες διατάξεις, της διάταξης του άρθρου 16 του ν. 2641/1998, δεν σημαίνει ότι εξακολουθεί να ισχύει, διότι, η σαφής και πανηγυρικά διατυπωμένη στο εδάφιο στ' της παραγράφου 8 του άρθρου 82 του ν. 4182/2013 βούληση του νομοθέτη είναι η κατάργηση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης που αφορά θέματα που ρυθμίζονται από τον νόμο ή αντίκεινται στις διατάξεις του.

Απάντηση.

16. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, επί του τεθέντος ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους γνωμοδοτεί ομόφωνα ότι, για την αποδοχή ή αποποίηση δωρεών, με ή χωρίς όρο, προς τις Ένοπλες Δυνάμεις, καθώς και προς τους φορείς και υπηρεσίες που υπάγονται στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, αρμόδιος είναι ο Υπουργός Οικονομικών, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4182/2013.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 26-2-2016

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΣΤ' ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Γ. Χαλκιάς

ΙΩΑΝΝΗΣ – ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΛΚΙΑΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΑΝ. ΡΑΠΤΗΣ
ΠΑΡΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.